

KAMEROVÉ SYSTÉMY – VÝKLADOVÁ POMŮCKA

Kdy jde v případě kamerových systémů o zpracování osobních údajů?

- provozování kamerového systému je považováno za zpracování osobních údajů, pokud je vedle kamerového sledování prováděn záznam pořizovaných záběrů, nebo jsou v záznamovém zařízení uchovávány informace a zároveň účelem pořizovaných záznamů, případně vybraných informací, je jejich využití k identifikaci fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním. **Samotné kamerové sledování fyzických osob není zpracováním osobních údajů** podle zákona č. 101/2000 Sb., protože postrádá úroveň podmínek pro zpracování údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. To však nevylučuje aplikaci jiných právních předpisů, zejména ustanovení občanského zákoníku upravujícího podmínky ochrany osobnosti.¹
- údaje uchovávané v záznamovém zařízení, ať obrazové či zvukové, jsou osobními údaji za předpokladu, že na základě těchto záznamů **lze přímo či nepřímo identifikovat konkrétní fyzickou osobu**²
- stejná úprava se týká i využívání fotopastí, které se začínají využívat při sledování např. černých skládek, ale i ochraně majetku³

Za jakých podmínek mohou obce či školy rozhodnout o pořizování kamerových záznamů?

- **součástí ON není oznamovací povinnost, jakou znal zákon o ochraně osobních údajů; její náhradou záznamy o činnostech zpracování – v případě provozování kamerového systému v zásadě vždy**
- Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) se v souvislosti s registrační povinností správců osobních údajů zabýval problematikou **zpracování osobních údajů prostřednictvím záznamu z kamerového systému provozovaného na veřejných prostranstvích (jako jsou například náměstí, ulice) obcí, které nemají vlastní obecní policii, a to za účelem předcházení a odhalování pouliční kriminality, vandalismu a za účelem zajišťování bezpečnosti občanů a návštěvníků obce.** Při posuzování takového oznámení o zpracování osobních údajů dospěl v řízení vedeném podle § 17 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) k závěru, že by se jednalo o **zpracování osobních údajů, které je v rozporu se zákonem.**
- Po posouzení všech výše uvedených okolností dospěl Úřad k závěru, že **jakékoliv zpracování osobních údajů (obrazových záznamů) pořízených prostřednictvím kamerového systému z míst veřejně přístupných (jako je náměstí, veřejná ulice, park apod.) prováděné subjektem, který k tomu není ze zákona zmocněn, a to za účelem předcházení a odhalování pouliční kriminality, zajištění bezpečnosti občanů apod., představuje zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů, tedy osob, které se ve sledovaném prostoru pohybují a „žijí svoje běžné denní životy“.**⁴
- V úvahu tak prakticky přichází pořizování záznamů na těchto místech Policií ČR a obecní policií.

¹ STANOVISKO č. 1/2006

² Fyzická osoba je identifikovatelná, pokud ze snímku, na němž je zachycena, jsou patrné její charakteristické rozpoznávací znaky (zejména obličej) a na základě propojení rozpoznávacích znaků s dalšími disponibilními údaji je možná plná identifikace osoby. Osobní údaj pak ve svém souhrnu tvoří ty identifikátory, které umožňují příslušnou osobu spojit s určitým, na snímku zachyceným, jednáním (STANOVISKO č. 1/2006).

³http://www.regionservis.cz/document/filename/4417/Povinnosti_zemn_ch_samospr_v_a_jejich_ad_p_i_zpracov_n_osobn_ch_daj_rek.pdf

⁴ STANOVISKO č. 9/2012 - K možnosti obcí provozovat kamerový systém se záznamem na veřejných prostranstvích

Co je třeba zvážit před přijetím rozhodnutí o zahájení provozování kamerového systému se záznamem?

- před rozhodnutím je třeba položit si následující otázky:
 1. jaký je účel, legitimní cíl (např. ochrana majetku, zdraví či života lidí)
 2. jaké prostory hodlá správce monitorovat
 3. kdo se v těchto prostorách může vyskytovat
 4. zda se na správce nevztahuje zvláštní omezení (§ 316 odst. 2 zákoníku práce)

Právní základy a právní tituly

- právní důvody v zásadě dva (souhlas je možno prakticky vyloučit):
 1. zpracování nezbytné pro splnění právní povinnosti správce, která se na něj vztahuje (**čl. 6 odst. 1 písm. c) ON**) povinnost provozovat kamerový systém obsažena např.: zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, zákon č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, č. 181/2014 Sb. o kybernetické bezpečnosti, vyhláška č. 316/2014 Sb., o bezpečnostních opatřeních a o stanovení náležitostí podání v oblasti kybernetické bezpečnosti – pouze definovaná místa
 2. zpracování nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů (**čl. 6 odst. 1 písm. f) ON**)

Test proporcionality

- nezbytnost zpracování ve vztahu k účelu – **je třeba, aby objektivně převážil zájem správce na sledování určitého prostoru před právem na ochranu soukromí člověka**; k tomu je třeba provést test proporcionality – samozřejmým předpokladem je zákonný podklad; dále poměrujeme legitimní cíl a prostředky k jeho dosažení. Tyto prostředky musí být ve vztahu k cíli a jeho dosažení nezbytné a přiměřené.
- instalace kamerového systému je oprávněná pouze tam, kde sledovaný legitimní účel nelze dosáhnout jinými běžnými prostředky, které představují menší zásah do soukromí; jinými slovy kamerový systém je možno použít zásadně v případě, kdy sledovaného účelu nelze účinně dosáhnout jinou cestou (např. majetek je možno chránit před odcizením uzamčením místnosti).
- dále je vyloučeno užití kamerového systému v prostorách určených k ryze soukromým úkonům (např. toalety, sprchy). Je ovšem možné řešení, kdy subjekt údajů má na výběr z alternativ (např. lze monitorovat prostory šatny plaveckého stadionu za předpokladu, že je vymezen prostor pro převlékání, který není kamerami sledován).⁵
- úvahy o přiměřenosti pěkně dokumentuje následující příklad ze stanoviska ÚOOÚ ke kamerám v bytových domech: pokud jde o sledování prostor jako jsou sklepy a půdy a vchody do nich, garáže, kočárkárny, kolárny, prostory dopisních schránek, vnější plášť budovy (a jeho bezprostřední okolí), do soukromí s ohledem na další parametry kamerového systému většinou zasahuje v přiměřené míře a z hlediska zásad účelného a přiměřeného zpracování údajů nevyvolává zásadní problémy. V obdobném režimu jsou obvykle také vstupní dveře do domu, vstupní chodby k výtahům a schodištím i výtahy a schodiště. V případě kamerového sledování vchodových dveří do bytů se jedná o prostory, jejichž záběry mohou podstatně více vypovídat o soukromém životě obyvatel domu. Provozováním kamerového systému zaměřeného na konkrétní byty může docházet k závažným zásahům do práva na ochranu soukromého a osobního života a lze jej uskutečnit jen ve výjimečných a odůvodněných případech, a to se souhlasem obyvatel dotčených bytů.⁶

⁵ STANOVISKO č. 1/2006

⁶ STANOVISKO č. 1/2016

Požadavky na nakládání se záznamy

- řádné nakládání se záznamy: nelze je například nahrávat na internet pro pobavení, zaslat je kolegům či se na ně jen tak z nudy dívat
- pokud nastane incident, je třeba je poskytnout Policii ČR či jiným orgánům (včetně např. pojišťovny)
- primárně platí, že záznamy při zachycené krádeži by měly být předány Policii ČR, která má zákonné oprávnění zveřejňovat i audiovizuální záznamy a dále s nimi pracovat pro účely dopadení pachatele (<https://www.novinky.cz/krimi/449203-pokuta-za-zverejneni-fotky-zlodeje-plati-ustavni-soud-se-okradeneho-majitele-nezastal.html>)

Doba uchování záznamů

- adekvátní doba jejich uchování: odvíjí se od jejich účelu; v případě většiny kamerových systémů v řádu několika dnů až týdnů (je nutné mít připraveny pádné argumenty)
- po uplynutí doby uchování by měl být záznam smazán (pochopitelně neplatí v situaci, je-li zachycen incident)
- **uchovávaná data by měla být uchovávána v rámci časové smyčky např. 24 hodin, pokud jde o trvale strážný objekt, nebo případně i dobu delší, v zásadě však nepřesahující několik dnů, nejde-li o pořizování záznamů policejním orgánem podle zvláštního zákona, a po uplynutí této doby vymazána⁷**
- doba uchování záznamů musí být stanovena tak, že nepřesáhne dobu potřebnou k tomu, aby incident zaznamenaný kamerou bylo možno dále prošetřit a zajistit další nezbytné informace, potřebné například k předání záznamu příslušným orgánům či pojišťovně. **Takovou dobou je obvykle nejvýše 7 dnů, v případě příležitostně navštěvovaných prostor uvedených v odstavci 5 pak až 14 dnů. V odůvodněných případech může správce dobu prodloužit.⁸**

Informování subjektů údajů

- v případě kamerového systému jde o osobní údaje získané od subjektu údajů (ale je to hraniční případ) - > subjektům údajů je potřeba poskytnout informace dle čl. 13 ON
- monitorovaný prostor: **označení piktogramem kamery s uvedením správce**
- subjekt může požadovat kopii zpracovávaných osobních údajů dle čl. 15 odst. 3 ON; upozorňuji ale na čl. 15 odst. 4, podle kterého: „Právem získat kopii uvedenou v odstavci 3 nesmějí být nepříznivě dotčena práva a svobody jiných osob.“

Můžete na místa s kamerou využít tento vzor (využít můžete z nabízených piktogramů kamery nebo si najít vlastní /obrázky bez licence – např. z pixabay apod.):

PROSTOR JE STŘEŽEN KAMEROVÝM SYSTÉMEM SE ZÁZNAMEM

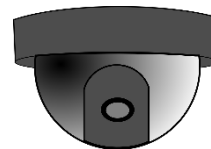
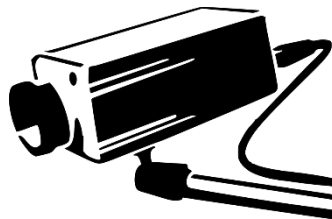
Správce zpracování je: **obec/škola xxxx**

Podrobnější informace o kamerovém systému je možné získat v kanceláři **obce/školy xxx** nebo na **tel.** nebo emailu **.....** nebo **na www.....**

⁷ STANOVISKO č. 1/2006

⁸ STANOVISKO č. 1/2016

Zpracovala: Ing. Renata Bednářová

(na základě výkladové pomůcky pro pověření SMS ČR)